

**FILOZOFICKÁ FAKULTA UNIVERZITY PALACKÉHO
V OLOMOUCI**

KATEDRA SLAVISTIKY

**TERMINOLOGICKÁ BÁZE A TÉMATICKÉ PRACOVNÍ LISTY
PRO INOVACI VÝUKY PŘEKLADU A TLUMOČENÍ**

(specializace: zdraví – alternativní medicína

(bakalářská práce)

**BAZA TERMINÓW I TEMATYCZNE KARTY PRACY
DLA INNOWACJI NAUKI PRZEKŁADU I TŁUMACZEŃ**

(specjalizacja: zdrowie – medycyna alternatywna)

(praca licencjacka)

**TERMINOLOGICAL DATABASE AND THEMATIC WORKSHEETS
FOR TEACHING INNOVATION TRANSLATION AND
INTERPRETATION**

(Specialization: Health - alternative medicine)

(bachelor thesis)

VYPRACOVALA: Monika Súkeníková

VEDOUCÍ PRÁCE: Mgr. Martina Bořilová

2011

Prohlašuji, že jsem práci vypracovala samostatně a uvedla všechny použité prameny.
V Olomouci, 5. května 2011

podpis

Děkuji Mgr. Martině Bořilové za konzultace, rady a připomínky, které mi během psaní bakalářské práce poskytla.

Podpis

Obsah

Obsah.....	4
1. Úvod	6
2. Slovníky použité při tvorbě bakalářské práce.....	7
2.1. FILIPEC J., DANEŠ F., MACHAČ J., MEJSTRÍK V., <i>Slovník spisovné češtiny pro školu a veřejnost</i> . Praha, 1994.....	7
2.2. MARTINCOVÁ, O., <i>Nová slova v češtině. Slovník neologizmů 1</i> . Praha, 1998.	8
MARTINCOVÁ, O., <i>Nová slova v češtině. Slovník neologizmů 2</i> . Praha, 2004.	8
2.3. PETRÁČKOVÁ V., KRAUS J., <i>Akademický slovník cizích slov</i> , Praha, 1995.....	9
2.4. DUBISZ S., <i>Uniwersalny słownik języka polskiego</i> . Warszawa, 2003.....	9
2.5. VOKURKA M., HUGO J., <i>Velký lékařský slovník</i> , Praha 2002	10
3. Didaktika vyučování polského jazyka jako jazyka cizího	11
3.1. Úrovně jazykových znalostí	11
3.2. Jak se rychle a efektivně naučit polský jazyk.....	12
3.3. Nejčastější chyby při studiu a výuce polského jazyka jako jazyka cizího.....	12
3.4. Obecné metody výuky.....	13
3.5. Slovní zásoba	14
3.6. Techniky učení slovní zásoby.....	15
3.7. Opakování slovíček.....	16
4. Využití teoretických postupů a didaktických metod v praxi.....	16
5. Kompozice lexémů	17
5.1. Slova cizího původu	17
5.2. Tvoření slov	18
5.3. Složeniny.....	18
5.4. Předpony przeciw-.....	19
5.5. Přejatá slova	19
5.6. Názvy bylin.....	20
5.7. Originální polské termíny	21
6. Tematické pracovní listy.....	22
8. Klíč	35
9. Stručný slovník.....	39

10.	Závěr	44
11.	Bibliografie	45
12.	Abstract	46
13.	Streszczenie	46
14.	Anotace	47

1. Úvod

V této bakalářské práci jsem se snažila vypracovat pracovní tematické listy s termíny z oblasti alternativní medicíny. Jedná se o souhrn cvičení, jež mají posloužit studentům jako učební materiál pro jejich studium polského jazyka na vysoké škole. Rovněž jsem vytvořila slovník s polskými a českými hesly k výše jmenovanému tématu. V tomto slovníku lze najít dvoujazyčné termíny, slovní spojení, v nichž se objevují, ale také případné frazeologismy a doplňující informace, týkající se konkrétních slovníkových hesel, tedy zda se jedná o nové slovo, zastaralé či neutrální nebo k jakému oboru se řadí.

V teoretické části bych ráda seznámila čtenáře s tím, jak tato práce vznikala, s výběrem konkrétních slov, správných způsobů a postupů výuky polštiny jakožto cizího jazyka. V neposlední řadě se budu věnovat analýze termínů obsažených v přiloženém slovníku, budu se zabývat jejich původem a významem či porovnávat jejich podobu v polském a českém jazyce. Rovněž se budu soustředit na jejich podobnost, ale i odlišnosti.

Věřím, že moje bakalářská práce prohloubí motivaci učit se, zvýší zájem o studium polského jazyka či o zkoumání původu a vzniku různých termínů, a také o alternativní medicínu. Podle mého názoru je oblast tohoto jiného léčení velmi zajímavá, nabízí možnosti uzdravování bez chemických preparátů a láká k návratu využití darů přírody s léčivými účinky.

2. Slovníky použité při tvorbě bakalářské práce

V první řadě bych ráda uvedla, s jakými slovníky jsem nejvíce pracovala, abych úspěšně vytvořila všechny části méj bakalářské práce. Nejedná se mi pouze o popis jednotlivých slovníků, ale rovněž o předložení informací a rad pro běžného uživatele polského a českého jazyka. Věřím, že tímto poskytnu především ostatním studentům nový pohled na několik nejvíce používaných a známých běžných výkladových slovníků, slovníků cizích slov a také neologismů a frazeologismů.

2.1. FILIPEC J., DANEŠ F., MACHAČ J., MEJSTRÍK V., *Slovník spisovné češtiny pro školu a veřejnost*. Praha, 1994.

Tento slovník mi velmi dobře posloužil při hledání významu daného hesla v českém jazyce. Uvítala jsem, že se jedná o jednosvazkový slovník, avšak během práce s ním jsem zjistila, že to, co se mi dřív jevílo jako výhoda, se změnilo v problém.

Slovník spisovné češtiny pro školu a veřejnost vznikl v roce 1994, což je důvodem, proč se ve slovníku objevují takové termíny, jako například třídní boj, summit, proletariát, socialistické vlastenectví, čelem k masám.¹ Naopak postrádám výrazy novější, dnes běžně používané. Příčinu hledám ve vlivu historických události na slovní zásobu. Uvědomuji si však, že neustále dění, ať už to jsou politické či historické události, vliv mediální sféry nebo stále častější pronikání cizích jazyků do češtiny zapříčiňuje, že vznik jakéhokoliv slovníku je věcí složitou. Jazyk se neustále mění, přibývají nová slova a zanikají slova zastaralá. Z těchto důvodů není možné zahrnout naprosto všechny termíny, aniž by žádný z nich nebyl opomenut.

Podle mého názoru může být *Slovník spisovné češtiny pro školu a veřejnost* nápomocen každému uživateli češtiny, ale postrádá mnohé informace pro osoby, které se o český jazyk zajímají hlouběji. Mezi přínosy slovníku mohu z mého pohledu zahrnout informace o původu jednotlivých hesel či slovních spojení, obměnách, např. navléci, navléknout, navléct a dvojtvorech, např. naplno a na plno. Dalšími výhodami slovníku je

¹ viz., FILIPEC J., DANEŠ F., MACHAČ J., MEJSTRÍK V., *Slovník spisovné češtiny pro školu a veřejnost*. Praha, 1994. s. 5

uvádění informací o původu jednotlivých slov a slovních spojení pomocí zkratk, například a. (z arabštiny), alb (z albánštiny), dán (z dánštiny). Rovněž jsem uvítala, že autoři slovníku věnovali pozornost odborným termínům, takže se i běžný uživatel českého jazyka dozví, do jaké oblasti daný termín zařadit. U každého slova najdeme zkratku příslušného oboru, například archeol. (archeologie), archit. (architektura), círk. (církvní), div. (divadelnictví, divadelní).

Slovník nabízí i různé přílohy, jakými jsou slovotvorný přehled, zkratky a značky, rodná (křestní) jména, příjmení, zeměpisná jména.

Ze všech slovníků byl *Slovník spisovné češtiny pro školu a veřejnost* nejvíce přínosný pro moji bakalářskou práci, ale samozřejmě i v něm nebyly všechny termíny, které jsem hledala. Marně jsem pátrala po výkladech termínů akupresura, aromaterapie, homeopatie, muzikoterapie nebo psychotronika.

2. 2. MARTINCOVÁ, O., *Nová slova v češtině. Slovník neologizmů 1. Praha, 1998.*

MARTINCOVÁ, O., *Nová slova v češtině. Slovník neologizmů 2. Praha, 2004.*

Nová slova v češtině. Slovník neologizmů 2, který navazuje na svého předchůdce, který byl vydán v roce 1998, mi umožnil najít význam některých nově vzniklých slov v českém jazyce. Tento slovník zaznamenává nová slova, slova s novými významy, nová slovní spojení, nové frazémy a další neologické jevy. „První vydání vychází z lexikálního materiálu z období let 1985 – 1995 a jeho nástupce čerpá z materiálu následujícího období, tj. z let 1996 – 2002. Oba slovníky zachycují rozsáhlé přejímání slov z angličtiny, vstupování slov z různých profesí do běžné slovní zásoby, a také vliv slangového prostředí.“²

Nemohla jsem si nevšimnout, že alternativní medicína přinesla do českého jazyka opravdu mnoho nových slov, které se v dnešní době natolik ujaly, že už jejich význam není téměř nikomu cizí. Slovníky vytvořené pod vedením Olgy Martincové mi dopomohly k tomu, abych našla přesný význam takových termínů, jako např. aromaterapie, arteterapie, canisterapie či veganství. Český jazyk se neustále rozvíjí, takže ani tyto slovníky nebyly schopny reflektovat všechny nové termíny. Velmi mnoho výrazů týkajících se tématu mojí bakalářské práce jsem v těchto slovnících nenašla z toho důvodu, že se do češtiny dostaly

²MARTINCOVÁ, O., *Nová slova v češtině. Slovník neologizmů 2. Praha, 2004. s. 13*

v období až po vydání slovníků neologizmů Olgy Martinové nebo mají zatím své místo pouze ve slovníkách oborových.

2. 3. PETRÁČKOVÁ V., KRAUS J., *Akademický slovník cizích slov*. Praha, 1995.

Z jednojazyčného výkladového *Akademického slovníku cizích slov* jsem čerpala informace o významu takových termínů, jako např. akupresura, ergoterapie, homeopatie, kryoterapie, magnetoterapie nebo muzikoterapie. Tento dvousvazkový slovník měl pro moji práci daleko větší přínos, než slovníky neologizmů Olgy Martinové. Po obsahové stránce je mnohem rozsáhlejší.

„Uživatel v něm najde široké poučení o přejetých slovech v češtině, tj. o jejich pravopisu, výslovnosti, původu, tvaroslovné a slovnědruhé charakteristice.“³ Zaznamenala jsem mnoho ekonomických, technických a filozofických termínů, avšak termíny, které se týkají alternativní medicíny, se v *Akademickém slovníku cizích slov* příliš nevyskytují. Přesto jsem v něm několik odborných názvů objevila. Díky tomuto slovníku jsem si uvědomila, že většina termínů v oblasti alternativní medicíny pochází především z latiny, mj. akupresura, akupunktura a z řečtiny např. kryoterapie, homeoterapie a ergoterapie.

2. 4. DUBISZ S., *Uniwersalny słownik języka polskiego*. Warszawa, 2003.

Tento univerzální slovník polského jazyka obsahuje slovní zásobu od období druhé poloviny 20. století do začátku 21. století. Autoři slovníku dali přednost novým termínům, jako např. czat, SMS, blokery nebo stringi a nezahrnuli slova zastaralá, dnes už nepoužívaná.

Proč ho autoři nazvali univerzálním? Z toho důvodu, že je obsahově širší než jiné slovníky. Navíc tento slovník informuje uživatele polského jazyka o chybách, původu slov, skloňování a výslovnosti. Obsahuje termíny ze spisovné polštiny, a také z hovorové, výčty frazeologismů, plná slovní spojení a sousloví. Podle mého názoru můžeme tento výkladový slovník zařadit mezi nejlepší. Překvapilo mě, kolik termínů týkajících se například názvů různých bylin jsem v tomto slovníku našla. Tedy například babka lancetowata, dziewanna, krwawnik pospolity, lepieżnik nebo melisa. Avšak mnoho termínů jsem rovněž nenašla, mj. haloterapia, shiatsu, krioterapia apod. Tento čtyřsvazkový slovník mi také poskytl potřebné informace o původu jednotlivých slov a jejich zařazení do konkrétní oblasti.

³PETRÁČKOVÁ V., KRAUS, J., *Akademický slovník cizích slov*, 1995. s. 5.

Ve slovníku najdeme rovněž názvy měst, regionů, kontinentů, starodávných států, mytologických bytostí, bohů, dynastií, planet apod.

2. 5. VOKURKA M., HUGO J., *Velký lékařský slovník*. Praha, 2002.

Tento jednosvazkový výkladový slovník mi v mé práci velmi pomohl. Vzhledem k tomu, že oblast alternativní medicíny je plná odborných termínů a neustále se objevujících nových slov, jež klasické slovníky neobsahují, musela jsem sáhnout po tomto oborovém slovníku, který poskytuje informace o více či méně odborných názvech z oblasti lékařství a farmacie. Našla jsem v něm význam např. slov antikoncepční, bakteriostatický, bedrník, celulitida, mykóza či hippoterapie. Podle mého názoru autoři toho slovníku si jasně stanovili hranice, a proto se ve slovníku jen zřídka objevují termíny, které mají něco společného s jinou medicínou než klasickou.

„Slovník není koncipován jako výuková příručka ani jako návod k diagnostice a léčbě. Jeho cílem je poskytnout základní informace o významu a obsahu slov, s nimiž se lze setkat v odborné lékařské literatuře, a to nejen české, ale i zahraniční.“⁴

⁴VOKURKA M., HUGO J., *Velký lékařský slovník*, Praha, 2002. s. 1.

3. Didaktika vyučování polského jazyka jako jazyka cizího

V této části méj bakalářské práce bych se ráda pozastavila u problému, jak se vlastně cizí jazyk rychle a efektivně naučit, čím se řídit, a čeho se naopak vyvarovat. Chci se rovněž zabývat tím, jakými didaktickými postupy se nechat vést, abychom správně polský jazyk, jako cizí i vyučovali. Zmiňovat se budu také o nejčastějších chybách při vyučování a učení se.

3.1. Úrovně jazykových znalostí

Při výuce cizích jazyků je třeba mít na paměti, jak důležitou roli při didaktice zaujímá psychologie. Jinak řečeno, musíme si uvědomit, kolik je student schopen zvládnout, jakou má motivaci či na jaké jazykové úrovni se nachází.

O sjednocení toho, do jaké třídy můžeme studenta zařadit, v rámci jeho jazykových znalostí bychom mohli dlouze polemizovat, avšak existuje rozdělení na konkrétní skupiny A1 až C2⁵, jež se podle mého názoru používá nejčastěji.

Jedná se o určení množství znalostí, které by měl ovládat začátečník, pokročilý, středně pokročilý student apod. Toto dělení pomáhá vyučujícímu, aby se správně věnoval svým svěřencům. Má rovněž přispívat k efektivní výuce, a tím růstu jazykových možností těch, jež se učí cizí jazyk a zároveň zabránit setrvávání na stejné úrovni bez kladných a viditelných postupů.

Rozdělení vědomostí tohoto typu je velmi nápomocné i pro samotného žáka. Může tak sledovat své dosavadní pokroky, uvědomuje si, v čem má nedostatky, na příklad, jestli se má jeho pozornost zaměřit na gramatiku nebo naopak častěji provádět poslechová a komunikační cvičení.

„Důvod, proč toto roztrídění vzniklo, je zřejmý. S neustálými novými cíly, s narůstajícími možnostmi pracovat nebo studovat v zahraničí vznikla potřeba vymyslet

⁵Skupina A1 — skupina začátečníků. Student ovládá základní fráze, ale nedokáže plynule diskutovat. Skupina A2 — rozdělení A2 můžeme pojmenovat jako základní. Žák se dokáže domluvit a rozumí frázím, které jsou součástí běžného života. Skupina B1 — zvaná jako pokročilá. Osoba, kterou zde můžeme zařadit, rozumí smyslu daných frází. Dokáže velmi dobře komunikovat. Skupina B2 — okruh středně pokročilých, velmi dobře komunikujících. Tyto osoby chápou význam delších vět, plynule hovoří, dokážou vést rozhovor s rodilými mluvčími. Skupina C1 — student ovládá jazyk výborně slovem i písmem. Hovoří plynule a formuluje jasně, s velmi nepatrnými chybami. Dodržuje slovosled a gramatiku. Skupina C2 — Student ovládá jazyk na profesionální úrovni, hovoří téměř jako rodilý mluvčí. (viz. SERETNY A., LIPÍŇSKA E., *ABC metodyki nauczania języka polskiego jako obcego*. Kraków, 2005. s. 19)

všeobecně uznávaná kritéria pro hodnocení jazykových dovedností. Na základě této poptávky vznikl dokument Rady Evropy nazvaný Společný evropský referenční rámec pro jazyky, který mj. obsahuje stupnici jazykových dovedností (stupeň A1 až C2).⁶

3.2. Jak se rychle a efektivně naučit polský jazyk

Podle mého názoru je při učení se cizího jazyka nejdůležitější naše motivace, píle a odhodlanost se něco nového naučit. Samozřejmě velkou roli hraje vyučující. Vynikající profesor je prvním krokem na cestě k úspěchu. Avšak musíme si pamatovat, že nám může něco složitějšího vysvětlit, vštěpit nám základy daného jazyka, ale ostatní je na nás. Student by měl dbát jeho pokynů, plnit domácí úkoly, být aktivní v hodinách, ale kromě toho by se on sám měl pravidelně věnovat samostudiu.

Položme si otázku, proč je naše slovní zásoba v mateřském jazyce mnohem bohatší než právě v polštině? Český jazyk nás provází každý den. S rodinou a přáteli mluvíme česky, čeština na nás doléhá z rádií, televize, novin a časopisů. Z toho plyne, že je třeba se obklopit polštinou ve stejné míře. Například číst články, překládat různé texty, a tím si obohacovat slovní zásobu, poslouchat písně, sledovat filmy a televizní pořady v polském jazyce. Pokusme se domluvit s přáteli, abychom si vymezili čas, kdy se mezi sebou budeme dorozumívat pouze polsky. Je třeba se zbavit ostychu mluvit polsky. Je přirozené, že se bojíme, že řekneme něco jiného, než jsme ve skutečnosti chtěli, že se dopustíme gramatických hrubek. Pamatujme, že chybami se člověk učí.

3.3. Nejčastější chyby při studiu a výuce polského jazyka jako jazyka cizího

Ať už učíme někoho nebo jsme my sami studenty, je třeba dodržovat střídání různých učebních metod, tedy opakovat poslechová cvičení, číst různé texty, nová slova a slovní spojení rozšiřující slovní zásobu, rovněž si připomínat starší slovíčka, gramatická a pravopisná pravidla nebo provádět kontrolní cvičení, která se týkají správné výslovnosti.

Je důležité nezaměřovat se na příklad na gramatiku a přitom zapomínat na konverzaci v polském jazyce nebo obráceně.

⁶URL: <<http://www.jazyky.com/content/view/80/53/>>[cit. 2011-04-11]

Mezi časté problémy studentů cizích jazyků patří nedostatečná píle. Neuvědomují si, že je správné si probranou látku doma opět pročíst, a tím si ji lépe zapamatovat. Nedostatečná vůle studenta vede k tomu, že polštinu, jakožto cizí mluvu neovládá ani po několika letech výuky. Není schopen konverzovat na témata každodenního života, nemá ani z daleka správnou výslovnost a už vůbec neovládá gramatiku a pravopis. Bohužel je takových studentů velmi mnoho. Ráda bych podotkla, že se zde nejedná o selhání učitele, ale o špatnou práci žáka.

V případě, že student vyniká v konverzačních a poslechových cvičeních, ale dopouští se častých gramatických a pravopisných chyb, je dobré, když si učitel této situace všimne, a studenta nasměruje v jeho práci tak, aby si uvědomil své nedostatky, tedy tímto svou jazykovou úroveň ještě víc vylepšil.

3.4. Obecné metody výuky

„Než začneme poznávat cizí jazyk, je třeba si položit tři základní otázky:

1. Termíny z jaké oblasti se student potřebuje nejvíce naučit?
2. Jak můžeme studentovi pomoci naučit a osvojit si daný okruh termínů?
3. Jak se přesvědčit, zda student probíranou látku zvládnul, tedy zdali si zapamatoval správnou výslovnost, pravidla pravopisu určitých slov, jejich význam, zdali si je skutečně pamatuje nebo má v učivu mezery.“⁷

První otázka se vztahuje k výběru materiálů, se kterými bude student pracovat, s výběrem hesel, která podle uvážení bude student nejvíce potřebovat. Například zvolíme slova a fráze, která se vážou s běžnými, každodenními úkony, hmotnými a nehmotnými předměty, jež každého z nás obklopují, dále názvy profesí, institucí, se kterými často přicházíme do styku apod. Kromě toho můžeme probírané učivo obohatit o termíny z ekonomické, technické či jiné oblasti podle toho, jak je studentův obor zaměřen. Důležité je žáka zaujmout, proto bychom měli věnovat pozornost jeho zájmům a prohloubit slovní zásobu o fráze, týkající se jeho hobby či trávení volného času.

Druhá otázka by nám měla pomoci k tomu, jaké učebnice, materiály a didaktické metody zvolit, aby učení bylo efektivní, zajímavé a zábavné. Později bych ráda uvedla techniky učení, které byly pro mě osobně nejvíce přínosné, a které bych ráda doporučila i

⁷SERETNY A., LIPÍŇSKA E., *ABC metodyki nauczania języka polskiego jako obcego*. Kraków, 2005. s. 79, překlad: Monika Súkeniková.

ostatním. Třetí otázka se věnuje kontrole, u které bychom se měli přesvědčit o tom, kolik je si schopen student zapamatovat či do jaké hloubky látku zvládnout. Toto téma se váže především s kontrolními cvičeními a testy, různými opakovacími hrami či v neposlední řadě ústním a písemným zkoušením, při kterých je již student oceňován za svůj výkon.

V souvislosti s výukou cizích jazyků bych ráda zmínila několik zajímavých údajů. „Student patřící do skupiny A1-A2 by měl znát cca 1 500 slov. Ten, jehož můžeme zařadit do skupiny B1 je povinen umět zhruba 5 000 slov. Plynule mluvící je ten student, který zná 8 000-10 000 termínů a můžeme ho zařadit do skupiny C2.“⁸

3.5. Slovní zásoba

Pokud se učíme cizí jazyky, měli bychom dbát na neustálé rozšiřování slovní zásoby. Klademe na ni velký důraz, protože právě díky vynikajícímu a bohatému jazykovému rozsahu jsme schopni náležitě komunikovat a přitom vytvářet správná spojení bez gramatických chyb nebo užití nesprávného termínu po stránce významové.

Bohužel dlouhá léta tomu bylo přesně naopak. Z vlastní zkušenosti mohu říci, že výuka cizích jazyků měla podobu nepříjemného a nudného vtoukání gramatických či pravopisných pravidel do mozků studentů. Na poslechová cvičení a především vzájemnou konverzaci se ve velké míře zapomínalo, ba dokonce zcela vylučovalo z průběhu vyučovací hodiny.

V současné době zájem o slovní zásobu stoupá. Vznikají různé učebnice pro samouky, průvodce na cestách v zahraničí, knížky obsahující nejpoužívanější fráze v běžném životě.⁹ Vždyť přece čím více slov, slovních spojení a frází známe, tím menší mezery v komunikaci máme. Pokud neznáme určité termíny, nejsme schopni se správně vyjádřit, formulovat naše přání, myšlenky nebo pocity a máme problém zapojit se i do běžné konverzace. V souvislosti s touto problematikou se začalo debatovat o tom, jak velké místo by měla zaujímat slovní zásoba ve vyučovacím procesu. V minulosti se slovní zásoba částečně objevovala pouze v gramatických a pravopisných cvičeních, ale chyběla cvičení, kde student mohl skutečně mluvit, komunikovat například s kolegou v lavici nebo diskutovat v kolektivu celé třídy na dané téma pod dohledem učitele, který se rovněž aktivně zapojuje do diskuze, pomáhá, upozorňuje a opravuje případné chyby ve výslovnosti, gramatice nebo slovosledu.

⁸SERETNY A., LIPÍŇSKA E., *ABC metodyki nauczania języka polskiego jako obcego*. Kraków, 2005. s. 84.

⁹Na příklad: MARZENA K.; *Polština nejen pro samouky*. Praha, 2010.

BANKO M., *Słownik peryfraz czyli wyrażen omownych*. Warszawa, 2005.

Při pozorování jazyka rodilých mluvčích si všimneme, že znají přesný význam slov, jsou schopni je správně skloňovat a užít ve větě, umí zastoupit daný termín jiným termínem, ale i synonymem, plynule dokážou vystihnout situaci pomocí frazeologismů, obratně reagují, vycítí z kontextu citové zabarvení slov, a také dokážou rozeznat, kdy někdo hovoří vážně nebo například ironicky.

„V roce 1976 J. Richards vytvořil listinu, která obsahuje přesné dovednosti, jež by měl ovládat tzv. native speaker.

Mezi ně patří:

- znalost dostatečného množství lexikálních jednotek (20 000-100 000),
- dokázat vysvětlit význam termínů nebo užít správné synonymum,
- znalost různých významů slov,
- znalost gramatiky, morfologie, pravopisu, syntaxe,
- dovednost rozeznat, kdy mohou dva termíny vystupovat ve větě společně a kdy nikoli,
- dovednost vycítit jazykový styl, tedy jaké termíny jsou spisovné, hovorové, slangové, vulgární nebo zastaralé.“¹⁰

Ráda bych zdůraznila, jak je důležitá znalost frazeologismů. Nejen, že se jejich užitím vyhneme častému používání stejných slov, ale rovněž dáváme okolí najevo naši vyšší jazykovou úroveň.

3.6. Techniky učení slovní zásoby

Nyní bych ráda přešla k samotným technikám učení slov, slovních spojení a různých frází v cizím jazyce. Chci zmínit, jaké techniky používám já osobně. Obvykle se seznamuji s novými slovy, a poté si zopakují termíny probírané již dříve. Takto si rozšiřuji moji slovní zásobu a zároveň se mi z paměti nevytrácí látka naučená z předchozí doby. Osobně preferuji zábavnější formy učení, než pouhé čtení v učebnicích. Jako příklad bych ráda uvedla „*kartičkovou metodu*“¹¹, jež se mi osvědčila už na střední škole.

¹⁰SERETNY A., LIPÍŇSKA E., *ABC metodyki nauczania języka polskiego jako obcego*. Kraków, 2005. s. 84.

¹¹ Na malé barevné kartičky si výrazným písmem napište jednotlivá slova a slovní spojení. Je důležité, aby kartičky obsahovaly slova, které známe z dřívější doby, ale rovněž nová slova. Poté tyto kartičky rozložíme na libovolnou plochu nebo nalepíme na tabuli. Pořadí kartiček řadíme tak, aby se promísily starší a nová slovíčka. Naskládané kartičky by měly tvořit čtverec. Pokud máme čtverec vytvořený, můžeme přejít k samotnému úkonu.

Tato metoda velmi prospěšná pro zapamatování si mnoha nových slovíček a zároveň nám připomene slova naučené dříve. Kromě této metody mi velmi pomáhá sledování polských televizních pořadů a filmů nebo poslouchání hudby polských interpretů. Díky tomu se mi do podvědomí dostává mnoho frází ze spisovné, ale také hovorové nebo slangové polštině.

3.7. Opakování slovíček

Opakování probrané a naučené látky je velmi důležité. Vede k tomu, že si průběžně zachováváme v paměti potřebné slova a zároveň jsme schopni ukládat do paměti další nové termíny. Je tedy potřeba slovní zásobu neustále obohacovat, ale ne nadarmo se říká, že opakování je matka moudrosti či to, že zapomínat je lidské. Nejlépe si zapamatujeme určitá slova, pokud budeme pravidelně provádět opakovací cvičení. Existuje mnoho druhů cvičení tohoto druhu. Stačí si vybrat podle toho, jaká technika opakování nám nejlépe vyhovuje. Velmi účinné je zkoušet různá cvičení, respektive hry, protože tím předejdeme návyku na určitý postup opakování.¹²

4. Využití teoretických postupů a didaktických metod v praxi

V příložených tematických pracovních listech jsem zvolila kombinaci různých cvičení. Jako první se objevuje cvičení s ilustracemi. V tomto případě má student za úkol nazvat jednotlivé obrázky nebo se pokusit vymyslet, co mají představovat či vyjadřovat. Cílem je opakování slovíček, která se v pracovních listech často objevují. Poté je k dispozici delší text s vynechanými místy. Jeho obsah se věnuje alternativní medicíně, takže nabízí nejen zajímavosti z této oblasti, ale především pomáhá na příklad k tomu, jaký pád v jednotlivých větách užít. V dané části bakalářské práce najdeme rovněž úlohu, kde je třeba přiřadit definice k odborným termínům. Díky tomu se naučíme jejich významy, a tím si obohatíme slovní

Cvičení můžeme provádět sami, ve dvojici nebo i ve větším kolektivu. Kartičky z čtverce postupně odebíráme a u každé z nich si řekneme, jak se slova napsaná na nich správně píšou, vyslovují a co přesně znamenají.

¹²Známa kolektivní hra, při níž každý z účastníků v určitém čase musí rychle uvést název města, státu, zvířete, rostliny nebo například barvy ve smluveném jazyce. Vyhrává ten, již je nejvíc ve svých nápadech originální. Rovněž jiné cvičení, jehož postup tkví v tom, že ze skupiny slov vybíráme jednotlivé termíny a přiřazujeme je do různých podskupin, do kterých patří. Například slova trawa, drzewo, grzyb přiřadíme k podskupině Rośliny.

zásobu. Následně se setkáváme s povídáním na téma Aloe, kde se ukáže, jak jsme tvořiví, zda jsme schopni vymyslet vhodné názvy nadpisů jednotlivých odstavců. S tímto textem souvisí i několik dalších úkolů, podle kterých zjistíme, jestli jsme pochopili obsah a zapamatovali jsme si přečtené informace. Najde se i učení zábavnou formou, v tomto případě se jedná o osmisměrku, která nás seznámí s dalšími novými termíny z prostředí nekonvenční medicíny.

Nezapomněla jsem ani na důležité frazeologismy. Vzhledem k tématu jsem se rozhodla pro idiomatiku spojenou s lidským tělem, fyzickým a duševním stavem. Myslím si, že čím více frazeologismů student ovládá, tím rychleji se dostává na vyšší jazykovou úroveň.

Věřím, že mnou vypracovaná cvičení, pomohou žákům získat nové znalosti, prohloubit dosavadní poznatky a zároveň pro ně budou i dostatečně zajímavé a zábavné. Snažila jsem se v nich prolínat jednodušší cvičení s těžšími, delší texty s krátkými úlohami a neopomenula jsem ani zábavnou formu učení.

5. Kompozice lexémů

V této kapitole mojí bakalářské práce bych se ráda věnovala analýze mnou vybraných hesel, jež obsahuje přiložený slovník. U jednotlivých termínů jsem se pozastavila především nad tím, z jakých jazyků jednotlivé termíny pocházejí, a s čím je spjat jejich původ. Dále jsem se rozhodla věnovat pozornost tomu, jak některé termíny vznikly, na příklad odvozováním nebo skládáním. Podle mého názoru prostředí alternativní medicíny neustále přináší nová slova, z toho důvodu se chci v následujících řádcích věnovat také neologismům.

5.1. Slova cizího původu

Analyzovala jsem hesla z mého slovníku, přičemž jsem zjišťovala, zda se jedná o originální polské termíny nebo byly naopak zapůjčeny z cizích jazyků. Pátrala jsem po tom, v čem vězí vliv cizích jazyků, například jakou roli v něm hrají jednotlivé historické mezníky doby či slučování nebo rozdělování národů.

Největší část, konkrétně 69 %, tvoří originální polské termíny. Mezi tyto polské termíny můžeme zařadit: babka lancetowata, badanie, ciąża nebo choroba či korzeń.

Následně 9 % zastupuje francouzský jazyk. Konkrétně bandaż, aloes, depresja, hipnoza, a také inhalacja, mirt, melisa, krem apod. Největší vliv měla francouzština na polský

jazyk v 17. století, dále v 19. a 20. století. Jinak řečeno jedná se o období, kdy ještě vládla aristokracie a později o období války a okupace.

6 % představují slova zapůjčené z řečtiny, mj. homeopatia, hipoterapia nebo haloterapia. K termínům tohoto typu se později vrátím v souvislosti s neologismy. Třemi procenty se pyšní anglický, ale rovněž německý jazyk. Slova detoxykacja, eukalptus a psychotronika k nám zavál vítr z Anglie, zatím co majeranek nebo menstruacja do polského jazyka přicházejí z německých oblastí. Ačkoli ostatní jazyky neměly, tak velký vliv na termíny z oblasti alternativní medicíny, tak i přesto je zajímavé dozvědět se, že ajurweda a czakry pocházejí ze sanskrtu, szafran z češtiny, soja ze španělského jazyka, lawenda z italštiny a shiatsu s reiki z japonštiny.

I když je známo, že mezi největší zdroje výpůjček patří angličtina a latina, v oblasti alternativní medicíny v polském jazyce tomu tak není. Největší část termínů je polských a použití cizích jazyků představuje v porovnání mnohem menší část.

5.2. Tvoření slov

Bezpochyby si všimnete, že ve slovníku se nachází mnoho zajímavých termínů, jejichž analýza by mohla být velmi přínosná. Zkoumáním původu, vzniku slov či porovnáváním českých a polských termínů s tím samým významem, jsem našla různé zajímavosti.

5.3. Složeniny

Nyní se věnujme slovům *aromaterapia*, *arteterapia*, *delfinoterapia*, *felinoterapia*, *haloterapia*, *choreoterapia*, *krioterapia*, *zooterapia*, *ergoterapia*, *homeopatia*, *kynoterapia*, *muzykoterapia*, *refleksoterapia*, *ryboterapia* a *urynoterapia*.

Názorně se nyní podívejme, jak tato skupina slov vznikla, co mají společného či z jakého jazyka pocházejí.

Jednotná část – *terapia* pochází z anglického termínu *therapy*, tedy *terapie*. Výše uvedená slova mají na první pohled společnou tuto část, ale liší se kompozitou. Většina předpon má původ v cizích jazycích, nejčastěji ve francouzštině, latině a řečtině. Avšak nachází se mezi nimi i výjimky, které jsou původní, tedy jejich kolébkou je polština.

Nejvíce tato slova ovlivnil řecký jazyk. Konkrétně *felinoterapia* — *felinus*, tedy kočka, *haloterapia* — *halós* (sůl), *ergoterapia* — *ergon* (práce), *zooterapia* — *zoon* (zvíře), *homeopatia* — *homoios* (stejný) a *kynoterapia* — *kyón* (pes).

Významná v tomto případě byla také latina. Na příklad u termínů arteterapia — arte (umění), choreoterapia — chorea (tanec) a urynoterapia — urina (moč).

Francouzský jazyk je původní pouze pro aromaterapii, kde aromate znamená vůně. Zbylé muzykoterapia, ryboterapia a reflexoterapia pocházejí z polštiny a poslední krioterapia přišla z angličtiny, kryos — mráz.

U všech těchto hesel se jedná o spojení dvou slov cizího původu, avšak ovlivněných polskou výslovností, gramatikou a pravopisem. Těchto několik slov jasně dokazuje neustále ovlivňování polštiny jinými jazyky, prolínání a upravování si jich do vlastní podoby a následné proniknutí do podvědomí uživatelů daného jazyka a konečného objevení se ve slovnících. Řada z nich patří zatím mezi neologismy, které jsou nám známé díky médiím, avšak pokud bychom je hledali ve slovníku, našli bychom je v slovníku neologismů, slovníku cizích slov nebo v jednotlivých oborových slovnících.

5.4. Lexém *przeciw-*

Za zmínku určitě stojí také skupina, pro kterou je typický lexém *przeciw-*. Všimla jsem si, že termíny *przeciwdrgawkowy*, *przeciwzapałny*, *przeciwgrypowy*, *przeciwgorączkowy*, *przeciwgośćcowy*, *przeciwutleniający*, *przeciwbólowy*, *przeciwciało* a *przeciwwskazanie* jsou sice významově správné v souvislosti s jejich českými ekvivalenty, ale zatímco polština je schopna jedním slovem danou věc popsat, čeština byla v tomto případě už méně úspěšná, tedy kromě slov *protilátka*, *protirevmatický*, *antioxidační*, *kontraindikace*, *protiinfekční* a *protizánětlivý*. V ostatních případech si musela pomoci dvěma slovy, konkrétně proti bolesti, proti horečce a proti chřipce. Mezi zajímavosti patří ponechání si stejného slovního druhu, na příklad *przeciwciało* zůstává podstatným jménem i u české protilátky, stejně tak páry *przeciwgośćcowy* a *protirevmatický*, *przeciwutleniający* a *antioxidační* či *przeciwzakaźny* a *protiinfekční* si zachovávají svoji podobu, coby přídavná jména.

5.5. Přejatá slova

Nutno podotknout, že se ve slovníku skrývá několik slov přejatých. Kromě výše uvedených složenin, tedy *aromaterapia*, *arteterapia*, *delfinoterapia*, *felinoterapia*, *haloterapia*, *choreoterapia*, *krioterapia* a jiné, mezi ně patří také *shiatsu*, *reiki*, *cellulit*, *depresja*, *detoksykacja*, *ajurweda*, *akupresura*, *wellness*, *elektroakupunktura*, *grota solna*, *hipnoza*, *cholesterol*, *inhalacja*, *katar*, *kondycja*, *konsystencja*, *krem* atd. Podle mého názoru

je oblast alternativní medicíny velkým černým kloboukem, z něhož máme možnost neustále tahat nová slova. Nekonvenční medicína nám přináší nové poznatky a způsoby léčby, které je třeba nějakým způsobem pojmenovat. Na příklad pojmy *shiatsu* a *reiki* do polského jazyka přivál vítr z Japonska, tedy přišli k nám přímo z kolébky s originálním japonským pojmenováním a do polského jazyka vstoupili ve své původní podobě. Avšak zajímavým jevem je častá modifikace cizích názvů do polské podoby. Termín *su jok* terapie je toho důkazem. Pokud se o této léčebné metodě budeme chtít dozvědět víc, všimneme si, že v polských časopisech či méně odborných dílech figuruje tento termín ve dvou možných podobách, buď to jako *su jok terapia* nebo polským jazykem upravená *su džok terapia*. Obě tyto formy mají stejný význam, ale píší se různě.

Dále *hipnoza*, *inhalacja*, *katar* a *krem* si polština vypůjčila z francouzštiny. Avšak tato slova již v původní podobě nezůstala. Z němčiny k nám přišly *depresja*, *grota solna* a *konsystencja*. Při jejich vyslovení si můžeme všimnout typické tvrdosti, jakou se němčina vyznačuje. Angličtinou si polský jazyk pomohl u slov *detoksykacja* a cholesterol, latině připisujeme cellulit a akupresura. Poslední *ajurweda* k nám pronikla z dávného sanskrtu, její podoba zůstala téměř nezměněna.

5.6. Názvy bylin

Prostředí alternativní medicíny je do velké míry spojeno také s bylinkářstvím, z toho důvodu se v přiloženém slovníku a pracovních tematických listech objevuje množství názvů bylin či jiných rostlin. Rozhodla jsem se tyto dvojice porovnat a zjistit, co mají společného nebo čím se od sebe naopak liší.

V první řadě si všimneme společných vlastností mezi dvojicemi aloes — aloe, eukaliptus — eukalyptus, kurkuma — kurkuma, len — len, majeranek — majoránka, mięta — máta, mirt — myrta, pokrzywa — kopřiva, rzepik — řepík, soja — sója, świetlik — světlík, szafran — šafrán a szałwia — šalvěj. Řada těchto párů je totožná či téměř stejná, obvykle se liší pouze v pravopisu či změně rodu, ale při vyslovení máme pocit, že se neobjevují příliš patrné změny.

Naopak zcela jiné jsou *babka lancetowata* — jitrocel, *dziewanna* — divizna, *dziurawiec* — třezalka, *krwawnik pospolity* — řebříček obecný, *lepiężnik* — devětsil, *lukrecja* — lékořice, *melisa* — meduňka, *mniszek lekarski* — pampeliška, *nagietek* — měsíček, *piołun* — pelyněk, *rumianek* — heřmánek, *skrzyp* — přeslička a *tatarak* —

puškvorec. Tyto příklady jasně dokazují, že se jedná o zcela odlišná slova a navíc u nich dochází k výraznějším změnám rodu, než u výše uvedené skupiny.

5.7. Originální polské termíny

I když jsem už uvedla, že je prostředí nekonvenčního léčení plné nových pojmenování, stále převládají původní polská slova, mj. *badanie*, *bakterioza*, *grzybica*, *glista*, *leczenie*, *kwas*, *miód*, *odporność*, *skurcz*, *strup*, *uśmierzenie*, *uzdrowiciel* a mnoho dalších.

Svým českým kolegům se moc nepodobají, často se liší i víceslovným pojmenováním, změnou rodu nebo slovního druhu.

6. Tematické pracovní listy

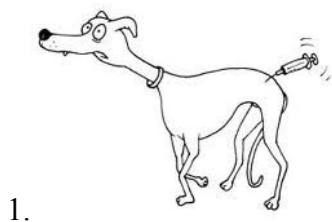
A) Slovní zásoba

PL	CZ
aloes	aloe
badanie	vyšetření
bakteriobójczy	baktericidní
bakteriostatyczny	bakteriostatický
bioenergoterapeuta	bioenergoterapeut
blona	blána
choroba	nemoc
cynk	zinek
gorączka	horečka
hamujący	zpomalující
jama ustna	dutina ústní
konsystencja	konzistence
kwasy organiczne	organické kyseliny
magnez	hořčík
mechanizmy obronne	obránné mechanizmy
medycyna alternatywna	alternativní medicína
miedź	měď
niedokrwistość	anémie
niekonwecjonalny	nekonvenční
nowotwór	nádor
odleżyna	proleženina
(oparte) na bazie	(postaveno) na základě
oparzenie	spálenina
operacja	operace
organizm człowieka	lidský tělo
pigułka	pilulka
pobudzający	povzbuzující
preparaty	preparáty
przeciwbólowy	analgetikum, proti bolesti

przeciwzapalny	protizánětlivý
przeczyszczający	pročišťující
recepta	recept
rozpoznanie choroby	diagnóza nemoci
rozpuszczalny w wodzie	rozpuštěný ve vodě
skóra	kůže
sok żołądkowy	žaludeční kyselina
sole mineralne	minerální soli
skurcz mięśni	svalová křeč
terapia	terapie
ukąszenie	kousnutí
uśmierzenie	uklidnění
uzdrowiciel	léčitel
wielocukry	polysacharidy
wizyta u lekarza	návštěva u lékaře
wysypka	vyrážka
zabieg	zákrok
zapalenie	zánět
zastrzyk	injekce
zioła	byliny
związek leczniczy	léčivá látka

I.) Opakování slovíček

1. Prohlédněte si obrázky a doplňte vynachaná místa odpovídajícími výrazy.

.....

B) Česko – polská část

1. Přečtěte si text a doplňte vynechaná místa.

„Medycyna alternatywna: akupunktura, refleksoterapia i inne.

Chyba každý z nas ma taki (1)....., že rzuca w kąt receptę (zwłaszcza po przeczytaniu listy działań (2)) i rozgląda się za specjalistą medycyny (3) Podpowiadamy, który może pomóc, a który tylko chce wyłudzić pieniądze.

Coraz częściej słyszy się opowieści o niezwykłym uzdrowieniu lub przynajmniej uśmierzenu bólu – bez kolorowych pigulek, operacji czy rehabilitacji. Jednemu pomógł (4)..... kamieniami, innemu technika uciskania zakończeń nerwowych lub (5) bioenergoterapeuty. A co na to eksperci? Ci wciąż spierają się o skuteczność (6)..... bez leków, a dyskusje, jak dotąd, nie dają (7) jednoznacznej. Tym bardziej że termin „medycyna alternatywna” (8) bardzo obszerny. Zawiera się w nim szereg bardzo różnorodnych terapii. (9) nich są takie jak akupunktura (10) (..... niedawno przez „oficjalną” medycynę jako pełnoprawna (11) lecznicza) czy bardzo kontrowersyjne „bezkrwawe operacje” (słyną z nich uzdrowiciele z Filipin). Pewnie dlatego słowa uznania dla zabiegów wywodzących się z (12) Wschodu, tak często równoważą się z głosami

potępienia dla „uzdrowicieli” wykorzystujących desperację chorych ludzi. Gdzie więc przebiega (13) między prawdziwą terapią a oszustwem? Wielu terapeutów posługujących się medycyną alternatywną nie docenia znaczenia (14) laboratoryjnych (radiologicznych, USG, itp.). A już zwłaszcza ci, którzy (15) grupowe seanse uzdrowicielskie albo „uzdrawiają z pomocą boską”. Często też chybione są stawiane przez nich „diagnozy”. Zdarza się, że do lekarzy trafiają przerażeni pacjenci z rozpoznaniem choroby, której (16) badania nie potwierdzają. Dlatego wybierając się do terapeuty, który nie (17) lekarzem, warto dowiedzieć się, czy ten ma potwierdzający swoje umiejętności dyplom (nie chodzi oczywiście o 3-dniowy (18) „leczenia” – bo i takie się zdarzają). Tylko jak odróżnić, który dyplom (a wydających je szkół jest bez liku) rzeczywiście potwierdza wysokie (19) uzdrowiciela? Do niedawna było to trudne. Na rynku panowała dowolność: każdy mógł zarejestrować działalność „ (20)..... niekonwencjonalne”. Na szczęście jeszcze w tym roku ma się to zmienić. Rząd przygotowuje właśnie (21) terapeutów uprawnionych do leczenia metodami niekonwencjonalnymi. Pozostali będą musieli (22) gabinety. Przyjrzyjmy się więc zabiegom, które mogą być skuteczne.”¹³

2. Přiřad'te následující slovní spojení.

uřmířzení	rehabilitační
skutěčnost	z pomocí boskou
zabíegí	choroby
rozpoznání	bólu
badání	leczenia
uzdrawiać	laboratoryjne

¹³ URL: <<http://www.kobieta.pl/zdrowie/medycyna/zobacz/artkul/medycyna-alternatywna-akupunktura-refleksoterapia-i-inne/>>[cit. 2011-05-11]

3. Přiřad'te slova a slovní spojení k jejich správným významům.

- I) Bioenergoterapia a) Pisemne polecenie lekarza dla farmaceuty
i w mniejszym stopniu dla chorego dotyczące leków,
które mają zostać użyte w leczeniu.
- II) Recepta b) Metody leczenia wcale lub słabo akceptowane
przez medycynę opartą na badaniach naukowych.
- III) Medycyna alternatywna c) Szereg czynności medycznych, z użyciem
stosownych leków i aparatury, zmierzających
do przywrócenia równowagi organizmu,
dotkniętego chorobą lub kalectwem
- IV) Terapia d) Technika leczenia wywodząca się ze Wschodu,
polegająca na nakłuwaniu ciała srebrnymi lub złotymi
igłami w odpowiednich punktach, odpowiadających
za największą aktywność narządów wewnętrznych.
- V) Akupunktura e) Jedna z odmian medycyny niekonwencjonalnej,
opierająca się na właściwościach energetycznych
bioenergoterapeuty, jego wiedzy i umiejętności pracy
z ludźmi.

I	II	III	IV	V

4. Přečt'ete si následující text a poté vymyslete výstižné nadpisy jednotlivých odstavců.

Aloes

.....

„Jest to wiecznie zielona roślina o charakterze drzewiastego sukulenta. Należy do rodziny Liliowatych liczących 180 gatunków. Występuje w warunkach naturalnych w południowej Afryce oraz na Półwyspie Arabskim. Wytwarza silnie rozgałęzione cylindryczne

korzenie, z których wyrasta silna, prosta łodyga, rozgałęziająca się w części górnej a dolnej pokryta fragmentami uschniętych obumarłych liści. U podstawy liści wyrasta nieraz po kilka odrostów, służących do wegetatywnego rozmnażania się rośliny. Liście są łodygowate, mięsiste, zielone, pokryte woskowym nalotem. Ich brzegi mają ostre kolce.

.....

Świeże liście aloesu oraz wyciśnięty z niego sok zawierają wielocukry, połączone z białkami o konsystencji śluzowatej a wśród nich aloektynę jako podstawowy związek leczniczy, hydroksyantrazwiązki – jako główny aloina, kwasy organiczne, witaminy rozpuszczalne w wodzie, znaczne ilości soli mineralnych – cynk, miedź, magnez, żelazo, mangan, bor, molibden.

.....

Sok z aloesu zawiera w swoim składzie substancje nazwane stymulatorami biogennymi. Mają one działanie przeciwzapalne, bakteriobójcze i bakteriostatyczne, przeciwbólowe – w neuralgiach i bólach głowy, regenerujące błony śluzowe i skórę, żółciopędne i żółciotwórcze, przeczyszczające, hamujące rozwój niektórych nowotworów a przede wszystkim immunostymulujące czyli pobudzające i regenerujące mechanizmy obronne organizmu człowieka. Służyć może do leczenia oparzeń popromiennych. Gorzki smak aloiny pobudza wydzielanie soku żołądkowego. Pomocniczo jest używany w leczeniu niedokrwistości.

.....

Preparaty oparte na bazie aloesu stosuje się w niezycie żołądka i jelit, wrzodziejącym zapaleniu jelita grubego, wrzodzie żołądka i dwunastnicy, skurcz mięśni, nerwobólach, bólach stawów na tle reumatycznym, w astmie oskrzelowej, chorobach oczu, w leczeniu oparzeń, owrzodzeniach skóry, pęknięciach skóry, w leczeniu ukąszeń przez zwierzęta i owady, wysypkach, odleżynach, w chorobach przyzębia i zapaleniu błony śluzowej jamy ustnej. Może służyć jako środek przeczyszczający ale obecnie jest rzadziej stosowany ze względu na możliwość uszkodzenia komórek wątroby.”¹⁴

¹⁴ URL: <http://herbarium.ziola.prv.pl/rosliny_lecznicze/a.html>[cit. 2011-05-11]

5. Prčtčte si ještš jednou pozornš text a vyberte vždš jednu z nšsledujšch moždnoštš. Vycházejte pouze z textu.

1. Aloes naleždš do:

- a) rodziiny Liliowatých licždžých 180 gatunków
- b) rodziiny Kapustowatých
- c) rodziiny Astrowatých, tak samo jak na przykład Mniszek lekarski

2. Dana rošlina lecznicza wystšpuje

- a) na Antarktydzie
- b) w południowej Afryce oraz na Półwyspie Arabskim
- c) tylko na pustyniach

3. Smak aloiny jest

- a) gorzki
- b) bardzo kwašny
- c) ma smak aluminium

4. Głównym zwiázkim leczniczym aloesu

- a) sš wielocukry
- b) jest hydroksyantrazwiázkim
- c) jest aloina

5. Pomocniczo jest uždwany

- a) w leczeniu niedokrwistošci
- b) w przemyšle spoždycznym
- c) w stanach zapalnych błony šluzowej nosa

6. Rozhodněte, zda jsou tyto věty pravdivé či naopak. Vycházejte z textu.

Sok z aloesu zawiera w swoim składzie substancje nazwane stymulatorami biogennymi.	TAK	NIE
Służyć może do leczenia oparzeń popromiennych.	TAK	NIE
Liście są łodygowate, mięsiste, czerwone, pokryte woskowym nalotem. Ich brzegi są niebieskie.	TAK	NIE
Nie może służyć jako środek przeczyszczający, dlatego jest coraz rzadziej stosowany, ze względu na możliwość uszkodzenia komórek wątroby.	TAK	NIE
Kwaśny smak aloiny pobudza wydzielanie soku żołądkowego.	TAK	NIE

C.) Kontrolní cvičení

- 1. Přečtěte si následující text a rozhodněte o pořadí jednotlivých částí, aby vznikl smysluplný celek.**
 - A. Oczywiście, nie uważam, że można zastąpić tradycyjne leczenie naturalnym, ale jedno może drugie wspierać. Czasem naturalne sposoby złagodzą stan choroby, czasem nawet ją zniszczą. W medycynie znane jest wiele przypadków wyleczeń za pomocą ziół czy innych naturalnych sposobów, nawet w bardzo ciężkich przypadkach.
 - B. Gdy chorowałam w dzieciństwie, moja mama starała się wyleczyć mnie domowymi sposobami. Dzięki temu bardzo często unikałam wizyt u lekarza i zastrzyków, których

bardzo się bałam. Uważam, że korzystne jest postawienie na naturalne, domowe sposoby leczenia, zamiast na trucie się antybiotykami.

- C. Gorączka bowiem to jeden z mechanizmów obronnych organizmu zaatakowanego przez np. bakterie lub wirusy. Wysokiej temperatury ciała u dziecka nie można lekceważyć, lecz natychmiast należy się zwrócić do lekarza, który udzieli odpowiednich wskazówek, co do dalszego postępowania.
- D. Informacje na ten temat najlepiej szukać w publikacjach fachowych – książkach i prasie, ewentualnie u osób, które się tym zajmują. Nagłe podniesienie się temperatury ciała albo inaczej nagłe wystąpienie gorączki u dziecka — samo w sobie nie jest chorobą, lecz najczęściej objawem, że ona się rozpoczyna.
- E. W razie wysokiej temperatury trzeba działać szybko, podajemy więc piramidon 0,1 (Pyramidonum) w tabletkach lub w czopku doodbytniczo. Małemu dziecku podajemy 1/2 tabletki lub 1/2 czopka, starszemu całą tabletkę lub cały czopek.
- F. Warto zatem dowiedzieć się na ten temat więcej – może to przynieść wiele korzyści. Oczywiście, nie trzeba liczyć tylko na te sposoby, ale można je potraktować wspomagająco. Można je stosować także profilaktycznie czy wzmacniająco – dla wzmocnienia np. włosów, paznokci, polepszenia stanu skóry
- G. Jeżeli gorączce towarzyszą drgawki (konwulsje), utrata przytomności, duszność, sinica wokół ust, ból gardła z chrypką i ból brzucha, to działanie nasze powinno być bardzo szybkie. Doraźnie staramy się pomóc dziecku w ten sposób, że je kładziemy do łóżka, rozbieramy, przykrywając tylko lekkim kocem lub prześcieradłem i podajemy polopirynę S (Polopiryna S jest łatwo i dobrze rozpuszczalna w wodzie) zależnie od wieku: ‘A—’A tabletki, a starszym dzieciom całą.

1	2	3	4	5	6	7

2. Přiřaďte následující slovní spojení

zaatakowany przez	antybiotyky
zwrócić się	tabletki
podajemy	bakterie
unikac	wizyt u lekarza
trucie się	stan choroby
złagodzić	do lekarza

3. Přeložte odstavec G z kapitoly C.), cvičení 1.

4. Osmisměrka

U	W	S	W	R	O	B	Z	Z	B	O	N	D	J	W	A
P	I	R	A	M	I	D	O	N	G	H	O	D	K	K	K
M	U	N	R	E	C	E	P	T	A	J	B	Z	S	O	U
T	K	E	P	O	Z	C	N	O	M	T	R	I	I	N	P
N	B	H	K	K	Y	T	E	B	A	I	D	E	E	W	U
A	N	T	Y	B	I	O	T	Y	K	I	W	W	J	U	N
R	E	H	A	B	I	L	I	T	A	C	J	A	J	L	K
M	W	A	L	T	E	R	N	A	T	Y	W	N	A	S	T
A	L	O	E	S	D	T	A	G	N	O	Z	N	B	J	U
T	E	M	P	E	R	A	T	U	R	A	O	A	C	E	R
P	K	N	Z	W	T	A	B	L	E	T	K	A	J	Z	A

1. Bardzo znany lek. Środek o działaniu przeciwbólowym, przeciwskurczowym oraz przeciwgorączkowym.
2. Pisemne polecenie lekarza dla farmaceuty i w mniejszym stopniu dla chorego dotyczące leków, które mają zostać użyte w leczeniu.
3. Osoba chora na cukrzycę (diabetes).
4. Leki, które stosuje się w leczeniu wszelkiego rodzaju zakażeń bakteryjnych.
5. Przywrócenie pełnej lub maksymalnej sprawności fizycznej lub psychicznej.
6. Medycyna domowa nazywana jest również medycyną funkcjonalną lub medycyną

7. Technika leczenia wywodząca się ze Wschodu. Technika ta polega na nakłuwaniu ciała igłami w odpowiednich punktach.
8. Gatunek rośliny. Jej łodyga jest długa, o wysokości 30 – 100 cm. Kwiaty są żółte, zebrane w górnej części łodygi w grono przypominające kłos.
9. Stała postać leku, przeznaczona do stosowania doodbytniczego.
10. Choremu podnosi się...
11. Roślina lecznicza. Ma silne działanie przeczyszczające. Dziś ma nie tylko zastosowanie w medycynie, ale również w przemyśle spożywczym oraz produktach kosmetycznych.
12. Synonim słowa skurcze / drgawki.
13. Stała postać leku, przeznaczona do stosowania doustnego.

Frazeologizmy

- **na / po całym ciele**
- na celém povrchu organizmu, těla
Držeć na całym ciele. Plamy na całym ciele.
- **w całym ciele**
- v celém organismu
Czuć ból w całym ciele.
- **być chory na duszy i na ciele**
- člověk nemocný tělesně i duševně, být chorý na těle i na duchu
Hrabia był chory na ciele i na duszy.
- **nabierać / nabrać ciała / przybierać / przybrać na ciele**
- tloustnout, ztloustnout
Nabrała ciała i nie zmieściła się w sukni ślubnej.
- **spadać z ciała / na ciele**
- hubnout, ztráctet na váze
Całymi godzinami ćwiczył, więc nikogo nie zdziwiło, że spadł na ciele.

- **trząść się na całym ciele / trząść się całym ciałem**
- třást se na / po celém těle, cítil velký strach, úzkost
Bála się byłego chłopaka, gdy wychodziła z domu, trzęsła się na całym ciele.
- **czego ciało potrzebuje, tego Pan Bóg nie zakazuje**
- co tělu prospívá, to je dovoleno
- **rośnie w ciało, ale w głowie mało.**
- s pohodlným životem začíná člověk tloustnout a přestává myslet
- **w zdrowym ciele zdrowy duch.**
- ve zdravém těle zdravý duch; tělesně zdravý člověk je obvykle zdravý i psychicky
- **pęka komuś czacha**
- mít hlavu jako střep; někomu třeští hlava
- **głowa pęka / puchnie / trzeszczy; głowa cięży (jak olów)**
- mít hlavu jako škopek
Głowa mu dziś cięży jak olów.
- **idzie / uderza (alkohol) do głowy**
- stoupá mu to / (alkohol) do hlavy
- **mroczki stoją komuś w oczach**
- má / udělaly se mu mžitky před očima
- **pęka mi od tego głowa / maći mi się od tego w głowie**
- jde mi z toho hlava kolem

1. Použijte nejvhodnější z výše uvedených frazeologismů:

- A) Tomáše si pamatuji, jako šťastného, plného energie a zamilovaného až po uši. Od té doby, co jeho vztah s Janou skončil a začaly jeho zdravotní problémy, o něm, o něm můžu říct...
- B) Ivana se nacpává sladkostmi, necvičí, nechodí pěšky. Minulý týden jsem ji zahlédla na ulici a musím říct...
- C) Při setkání s Honzou jsem se dozvěděla, že byl nedávno povýšen, koupil si nové auto, byt a začal chodit do velmi drahých restaurací. Zdá se ale jiný a dokonce přibral. Co tedy můžeme o Honzovi říct?
- D) Eva je velká sportovkyně. Dodržuje zdravý životní styl. Určitě se v životě řídí známým pořekadlem. Jakým asi?
- E) Jitka se sice výborně bavila, ale na včerejším večírku to trochu přehnala s alkoholem. Dneska ráno mě v práci žádala o prášek na bolest hlavy. Říkala, že...
- F) O Pavlovi je známo, že je velký pracant, ale neposlouchá rodinu a přátelé, kteří mu radí, aby nezapomínal také na odpočinek. Včera jsem ho potkala a řekl mi, že ho zrovna pustili z nemocnice. Udělalo, se mu totiž v práci nevolno, ...

8. Klíč

I. Opakování slovíček

1.

1. zastrzyk
2. akupunktura
3. gorączka
4. pigułka

Česko-polská část

1.

1. moment
2. ubocznych
3. alternatywnej
4. masaż
5. ręce
6. leczenia
7. odpowiedzi
8. jest
9. w nich
10. uznana
11. metoda
12. Dalekiego
13. granica
14. badań
15. przeprowadzają
16. żadne
17. jest
18. kurs
19. modyfikacje
20. leczenie

21. spis
22. zamknąć

2.

uśmierzenie bólu

skuteczność leczenia

zabiegi rehabilitacyjne

rozpoznanie choroby

badania laboratoryjne

uzdrawiać z pomocą boską

3.

I – e

II – a

III – b

IV – c

V – d

4.

- Wiadomości ogólne

- Związki czynne

- Właściwości lecznicze

- Zastosowanie

5.

1 – a

2 – b

3 – a

4 – a

5 - a

6.

Tak

Tak

Nie

Nie

Nie

Kontrolní cvičení

1.

B, A, G, E, C, H, F

2.

Zaatakowany przez bakterie

Zwrócić się do lekarza

Podajemy tabletki

Unikać wizyt u lekarza

Trucie się antybiotykyami

Złagodzić stan choroby

3.

Pokud je horečka doprovázena třesením těla (křečmi), ztrátou vědomí, dušností, modřinami kolem úst, bolestí v krku s chrapotem a bolestí žaludku, potom by naše reakce měla být opravdu rychlá. Rázně se snažíme pomoci dítěti tím, že je uložíme do postele, svlékneme, přikryjeme pouze tenkou přikrývkou nebo prostěradlem a dáme mu „polopirynę“ S (Polopiryna S je snadno rozpustná ve vodě). Dávkujeme, podle stáří dítěte: A – A tablet a starším dětem.

4.

1. Piramidon
2. Recepta
3. Diabetyk
4. Antybiotyky
5. Rehabilitacja

6. Alternatywna
7. Akupunktura
8. Dziewanna
9. Czopek
10. Temperatura
11. Aloes
12. Konwulsje
13. Tabletki

U	W	S	W	R	O	B	Z	Z	B	O	N	D	J	W	A
P	I	R	A	M	I	D	O	N	G	H	O	D	K	K	K
M	U	N	R	E	C	E	P	T	A	J	B	Z	S	O	U
T	K	E	P	O	Z	C	N	O	M	T	R	I	I	N	P
N	B	H	K	K	Y	T	E	B	A	I	D	E	E	W	U
A	N	T	Y	B	I	O	T	Y	K	I	W	W	J	U	N
R	E	H	A	B	I	L	I	T	A	C	J	A	J	L	K
M	W	A	L	T	E	R	N	A	T	Y	W	N	A	S	T
A	L	O	E	S	D	T	A	G	N	O	Z	N	B	J	U
T	E	M	P	E	R	A	T	U	R	A	O	A	C	E	R
P	K	N	Z	W	T	A	B	L	E	T	K	A	J	Z	A

Frazeologizmy

1.

- a) Jest chory na duszy i na ciele.
- b) Nabrała na ciele.
- c) Rośnie w ciało, ale w głowie mało.
- d) W zdrowym ciele zdrowy duch.
- e) Pęka jej czacha.
- f) Mroczki stanęły mu w oczach.

9. Stručný slovník

Haslo	Heslo
ajurweda	ájurvéda
akupresura	akupresura
aloes	aloe
antykoncepcyjny	antikoncepční
antyrakowa kuracja Breussa	Breussova dieta
apteczka domowa	domáci lékárnička
aromaterapia	aromaterapie
arteterapia	arteterapie
babka lancetowata	jitrocel
badanie	vyšetření
bakteriobójczy	bakteriocidní
bakteriostatyczny	bakteriostatický
bakterioza	bakterióza
bandaż	obvaz
bezsennaść	nespavost
biedrzeniec	bedrník
błona	blána
boleść	bolest
cellulit	celulitida
ciąża	těhotenství
czakry	čakry
delfinoterapia	delfinoterapie
depresja	deprese
detoksykacja	detoxikace
dieta	dieta
dziewanna	divizna
dziurawiec	třezalka
ekopsychologia	ekopsychologie
elektroakupunktura	elektroakupunktura
ergoterapia	ergoterapie
eukaliptus	eukalyptus
felinoterapia	felinoterapie
frutarianizm	frutariánství
glista	škrkavka
gorączka	horečka
gorączkotwórczy	vyvolávající horečku
grota solna	solná jeskyně
grzybica	mykóza
haloterapia	haloterapie
hamujący	zpomalující
hipnoza	hypnóza

hipoterapia	hippoterapie
homeopatia	homeopatie
cholesterol	cholesterol
choreoterapia	choreoterapie
choroba	nemoc
choroba terminalna	smrtelná nemoc
chorowity	náchylný k nemocem
chory	nemocný
inhalacja	inhalace
jama	dutina
katar	rýma
kondycja	kondice
konsystencja	konzistence
korzeń	kořen
krem	krém
krioterapia	kryoterapie
krwawnik pospolity	řebříček obecný
krwiak	modřina
krwotok	krvácení
kurkuma	kurkuma
kwas	kyselina
kwasek	kyselost
kwasy organiczne	organické kyseliny
kynoterapia	canisterapie
laktoowowegetarianizm	laktoovovegetariánství
laktowegetarianizm	laktovegetariánství
lawenda	levandule
leczenie	léčba
len	len
lepiężnik	devětsil
lipa	lípa
liść	list
łodyga	stonek
łopian	lopuch
lukrecja	lékořice
macierzanka	mateřídouška
magnetoterapia	magnetoterapie
magnez	hořčík
majeranek	majoránka
masaż	masáž
masaz tajski	thajská masáž
maść	mast
medycyna alternatywna	alternativní medicína
medytacja	meditace
mechanizmy obronne	obránné mechanismy

melisa	meduňka
menstruacja	menstruace
miąższ	dužina
mięta	máta
miód	med
mirt	myrta
mniszek lekarski	pampeliška
muzykoterapia	muzikoterapie
nadwaga	nadváha
nagietek	měsíček
niedocukrzenie	hypoglykémie
niedokrwistość	chudokrevnost
niedomiar	nedostatek
niedowaga	podváha
niedyspozycja	nevolnost
nowotwór	nádor
obrzęk	otok
oddychanie holotropowe	holotropní dýchání
odleżyna	proleženina
odporność	imunita
odra	spalničky
odwodnienie	dehydratace
olej oliwkowy	olivový olej
oparzenie	opařenina
opatrunek	obklad
operacja	operace
opryszczka	opar
organizm	organizmus
ospa wietrzna	plané neštovice
otyłość	obezita
owowegetarianizm	ovovegetariánství
pacjent	pacient
pęd	výhonek
pięć rytuałów tybetańskich	pět Tibeťanů
pigułka	pilulka
piołun	pelyněk
pobudzający	povzbuzující
pokrzywa	kopřiva
preparaty	preparáty
przeciwbólowy	proti bolesti
przeciwciało	protilátka
przeciwdrgawkowy	proti třesu
przeciwgorączkowy	proti horečce
przeciwgościcowy	protirevmatický
przeciwgrypowy	proti chřipce

przeciwutleniający	antioxidační
przeciwwskazanie	kontraindikace
przeciwwskaźny	protiinfekční
przeciwzapalny	protizánětlivý
przecyszczający	pročišťující
przecyszczający	projímový
przeziębienie	nachlazení
psychotronika	psychotronika
recepta	recept
refleksoterapia	reflexoterapie
reiki	reiki
rozpoznanie choroby	diagnóza
rozpuszczalny	rozpustný
rozstępy	strie
roztwór	roztok
rumianek	heřmánek
ryboterapia	ichtyoterapie
rzepik	řepík
semiwegetarianizm	semivegetariánství
shiatsu	shiatsu
skóra	kůže
skrzyp	přeslička
skurcz	křeč
soja	sója
sok żołądkowy	žaludeční šťáva
sole mineralne	minerální soli
stłuczenie	pohmožděnina
strawny	stravitelný
strup	strup
stymulacja	stimulace
su dźok terapia	su jok terapie
substancja lecznicza	léčivá látka
świąd	svědění
świetlik	světlík
szafran	šafrán
szałwia	šalvěj
szczaw	šťovík
tatarak	puškvorec
terapia	terapie
terapia kwiatowa Bacha	Bachova květinová terapie
terapia regresywna	regresní terapie
termoterapia	termoterapie
ukąszenie	kousnutí
urynoterapia	urinoterapie
uśmierzenie	utišení

uzależnienie	návykovost
uzdrowiciel	léčitel
weganizm	veganství
wegetarianin	vegetarián
wellness	wellness
wielocukier	polysacharid
witarianizm	vitariánství
wizyta u lekarza	návštěva u lékaře
wodolecznictwo	vodoléčba
wolne rodniki	volné radikály
wysypka	vyrážka
wyżywienie	výživa
zabieg	zákrok
zapalenie	zánět
zapobieganie	prevence
zastrzyk	injekce
zatwardzenie	zácpa
zdrowie	zdraví
zgaga	pálení žáhy
zioło	bylina
ziołolecznictwo	bylinkářství
złamanie	zlomenina
zooterapia	zooterapie
zwichnięcie	vymknutí

10. Závěr

Doufám, že tato práce poskytne studentům polštiny cenné rady a informace. Přála bych si rovněž, aby jim dostatečně prohloubila slovní zásobu, zlepšila ovládání gramatických a pravopisných pravidel a pomohla v jejich budoucí překladatelské a tlumočnické praxi.

V první řadě mají výše uvedené řádky zlepšit jazykovou úroveň žáků, ale kromě tohoto prvotního významu je jejich cílem seznámení s plody přírody a jejich léčivými účinky či také různými metodami léčby bez chemických preparátů a chirurgických zákroků.

Čtenáři zde naleznou pracovní tematické listy, stručný slovník a část, která popisuje postupy vytváření bakalářské práce, analýzu jednotlivých termínů z různých úhlů pohledu, v neposlední řadě také obsáhlejší slovník na DVD. Jeho obsahem jsou dvoujazyčné termíny, tedy polské a české, slovní spojení, v nichž se objevují, ale také případné frazeologismy a doplňující informace, týkající se konkrétních slov, tedy zda se jedná o nové slovo, zastaralé či neutrální nebo k jakému oboru se řadí.

Tuto práci jsem vytvářela s myšlenkou prohloubit motivaci učit se, zvýšit zájem o studium polského jazyka či o zkoumání původu a vzniku různých termínů, a také o alternativní medicínu a zdraví člověka obecně.

11. Bibliografie

FILIPEC, DANEŠ, MACHAČ, MEJSTRÍK, *Slovník spisovné češtiny pro školu a veřejnost*. Praha, 1994. ISBN 80-200-0493-9.

O. MARTINCOVÁ *Nová slova v češtině. Slovník neologizmů 1*. Praha, 1998. ISBN 80-200-0640-0.

O. MARTINCOVÁ *Nová slova v češtině. Slovník neologizmů 2*. Praha, 2004. ISBN 80-200-1168-4.

V. PETRÁČKOVÁ, J. KRAUS *Akademický slovník cizích slov*. Praha, 1995. ISBN 80-200-0524-2.

S.DUBISZ, *Uniwersalny słownik języka polskiego*. Warszawa, 2003. ISBN 83-01-13868-8.

M. VOKURKA, J. HUGO, *Velký lékařský slovník*. Praha, 2002. ISBN SBN 80-7345-037-2.

A. SERETNY, E. LIPÍŇSKA, *ABC metodyki nauczania języka polskiego jako obcego*. Kraków, 2005. ISBN: 83-242-0505-5.

URL: <<http://www.jazyky.com/content/view/80/53/>> [cit. 2011-04-11]

URL: <<http://www.kobieta.pl/zdrowie/medycyna/zobacz/artukul/medycyna-alternatywna-akupunktura-refleksoterapia-i-inne/>> [cit. 2011-05-11]

URL: <http://herbarium.ziola.prv.pl/rosliny_lecznicze/a.html/> [cit. 2011-05-11]

12. Abstract

Terminological database and thematic worksheets for teaching innovation translation and interpretation (specialization: health – alternative medicine).

This bachelor thesis especially develops Polish vocabulary of students. Also includes many exercises, glossary, which contains 200 Polish terms, their Czech equivalents, phrases and a few phraseologisms. Offers valuable advices, how to teach, teaching methods and introduces readers to the interesting field of alternative medicine. You can also there analysis of the words. The analysis compares the Polish and Czech equivalents, examines the origin and creation dates.

13. Streszczenie

Baza terminów i tematyczne karty pracy dla innowacji nauki przekładu i tłumaczeń (specjalizacja: zdrowie – medycyna alternatywna).

Celem danej pracy licencjackiej jest poszerzenie słownictwa studentów języka polskiego. Z tego powodu praca posiada wiele ćwiczeń oraz słowniczek z 200 polskimi hasłami, ich czeskimi odpowiednikami, następnie można w nim znaleźć również połączenia wyrazów czy związki frazeologiczne. Można również obejrzeć analizę haseł, która przede wszystkim skupia się na porównywaniu polskich i czeskich odpowiedników oraz interesuje się powstawaniem wyrazów i ich pochodzeniem. Oprócz tych informacji student zapozna się z różnymi ciekawostkami, związanymi z tematem medycyny niekonwencjonalnej.

14. Anotace

Autor: Monika Súkeníková

Fakulta: Filozofická

Katedra: Slavistiky, sekce polonistiky

Název bakalářské práce: Terminologická báze a tematické pracovní listy pro inovaci výuky překladu a tlumočení (specializace: zdraví – alternativní medicína)

Vedoucí bakalářské práce: Mgr. Martina Bořilová

Počet znaků: 62 656

Počet příloh: 1

Počet titulů a použité literatury: 7

Klíčová slova: překlad, tlumočení, metody výuky, zdraví, alternativní medicína, analýza slov, slovník

Autor se zabývá problematikou odborného překladu z polštiny do češtiny v oboru alternativní medicíny. Na základě srovnání polských a českých ekvivalentů z výše uvedeného prostředí tvoří analýzu slov. Autor si všímá podobnosti a odlišnosti slov, jejich původu a vzniku. Dále vytváří slovník, jenž zahrnuje potřebná slovníková hesla, a také tematické pracovní listy, které mají sloužit výuce překladu a tlumočení.